

Világ- és európai piaci tendenciák

A világ cukorkibocsátása az ABARES (2020) szerint 180 millió tonna volt a 2019/2020. gazdasági évben (október–szeptember), 3 százalékkal elmaradt az előző szezonétól. A globális export 5,1 millió tonnával, a zárókészlet pedig 0,5 százalékkal 85,9 millió tonnára csökkent a 2019/2020. évi szezon végére az egy évvel korábbihoz viszonyítva. A cukor globális készlet/felhasználás mutatója nem változott, 45,4 százalék volt.

Az ABARES (2020) szerint a 2020/2021. gazdasági évben a globális cukortermelés 182 millió tonna körül alakulhat (+1 százalék) az előző szezonhoz képest. A világ cukorfogyasztása 2 százalékkal 185 millió tonnára emelkedhet, ez már a második szezon lenne, amikor a globális cukorfogyasztás meghaladná a globális kibocsátást. A Nemzetközi Cukorszervezet (ISO) nem vár számottevő változást az előző szezon termeléséhez képest, a globális cukortermelést 169 millió tonnára jelzi a 2020/2021. gazdasági évre. A világ cukorfogyasztása 170 millió tonnáról 174 millió tonnára emelkedhet, így 4,8 millió tonnás deficit várható. A globális cukorkészlet 92,7 millió tonna lehet a 2020/2021. gazdasági év végén (EC, 2021a). Az F.O. Licht szerint a globális cukortermelés várhatóan 180 millió tonna lesz a 2020/2021. évi szezonban, ami 1 millió tonnával haladna meg az előző gazdasági évi kibocsátást. A cukorfogyasztás az előző évi 182 millió tonnáról 183 millió tonnára emelkedhet, ezzel a deficit 3,8 millió tonnára csökkenne (EC, 2021b).

Az ABARES (2020) szerint Brazília cukortermelése 38,8 millió tonna (–3 százalék), az USDA (2020a) szerint Indiáé 33,8 millió tonna (+16,8 százalék), az Amerikai Egyesült Államoké 8,17 millió tonna (+10 százalék) és Thaiföldé 7,85 millió tonna (+5 százalék) lehet a 2020/2021. gazdasági évben.

A világ cukorexportja 6 százalékos növekedés mellett elérheti a 67,2 millió tonnát a 2020/2021. gazdasági évben. A globális cukorkészlet 83,6 millió tonna lehet a szezon végén. A készlet/felhasználás mutató 45,3 százalékra csökkenhet (ABARES, 2020).

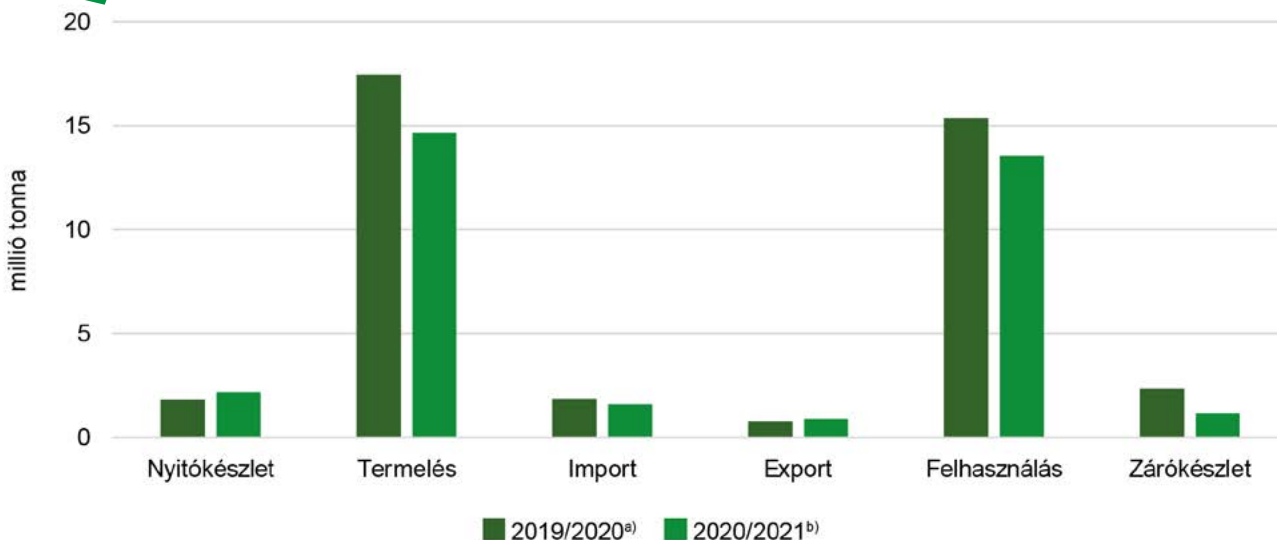
Az Európai Unióban a gazdák 1,5 millió hektáron termeltek cukorrépát 2020-ban, ami 3 százalékkal kisebb terület, mint a 2019. évi. A 2020-as kampányidőszakban 108,56 millió tonna cukorrépát takarítottak be, 3 százalékkal kevesebbet, mint az előző szezonban. Az átlaghozam 73 tonna/hektár volt, csaknem megegyezett az egy évvel korábbival (EC, 2020a).

Az Európai Unió (EU+UK) cukortermelése a vetésterület zsugorodása, a csapadékhiány és a répa sárgaság vírusa által okozott károk miatt 12 százalékkal 15,4 millió tonnára csökkent a 2020/2021. gazdasági évben az előző szezon kibocsátásához képest (10. ábra). Az unió (EU27) cukorexportja 13 százalékkal 0,9 millió tonnára nőhet, míg cukorimportja 1,6 millió tonnára csökkenhet, cukorfelhasználása 14,9 millió tonna lehet (–13 százalék) a 2020/2021. gazdasági évben. A közösségben 570 ezer tonna izoglükózt termelhetnek ugyanekkor (EC, 2021b).

–12%

Csökkent az EU
cukortermelése 2020-
ban

10. ábra Az EU cukormérlege a 2019/2020. és a 2020/2021. gazdasági években

^{a)} EU+UK.

^{b)} EU27, előrejelzés.

Forrás: az Európai Bizottság adatai alapján készült az AKI Piaci Árinformációs Osztályon

Magyarországi piaci tendenciák

Kínálat

A KSH adatai szerint Magyarországon az előző évinél 7 százalékkal kisebb területről, 13 ezer hektárról takarítottak be cukorrépat 2020-ban. Az országos termésátlag 58,3 tonna/hektár volt, nem változott lényegesen a 2019. évihez képest. Összesen 760 ezer tonna cukorrépat szedtek fel, ami 8 százalékkal kevesebb a 2019-ben betakarított mennyiségénél.

-8%

Csökkenet
a magyarországi
cukorrépa-
termelés 2020-ban

Bel- és külpiaci értékesítés

A KSH adatai szerint Magyarország cukorrépaimportja 7 ezer tonna volt 2020-ban, az egy évvel korábbihoz viszonyítva 19 százalékkal emelkedett, ugyanakkor a kivitel 25 százalékkal 94 ezer tonnára csökkent. A cukorimport mennyisége 4 százalékkal, értéke 24 százalékkal nőtt. A cukorexport volumene 10 százalékkal, értéke 43 százalékkal emelkedett a vizsgált időszakban.

A piaci árak tendenciája

A New York-i árutőzsdén a nyerscukor fronthavi jegyzése 2020 elején 289 dollár/tonnáról indult, ami 24 dollár/tonnával magasabb volt, mint az egy évvel korábbi, és év elején tovább emelkedett. A koronavírus-járvány következtében csökkent az etanol iránti kereslet, ezért Brazíliában nőtt a cukor előállítás, ami azt eredményezte, hogy április végére 203 dollár/tonnára – az év legalacsonyabb kurzusa – süllyedt a nyerscukor fronthavi jegyzése. Az év hátralévő részében a szűkösebb kínálat miatt emelkedett a kurzus, amely 341 dollár/tonna szinten zárta az évet. A londoni árutőzsdén a fehércukor fronthavi jegyzése követte a nyerscukorét: év elején 353 dollár/tonnáról indult a kereskedés, ami 7 százalékkal múlta felül az egy évvel korábbit, a kurzus a mélypontot április végén érte el (203 dollár/tonna), majd év végére 421 dollár/tonna szintre emelkedett (11. ábra).

11. ábra

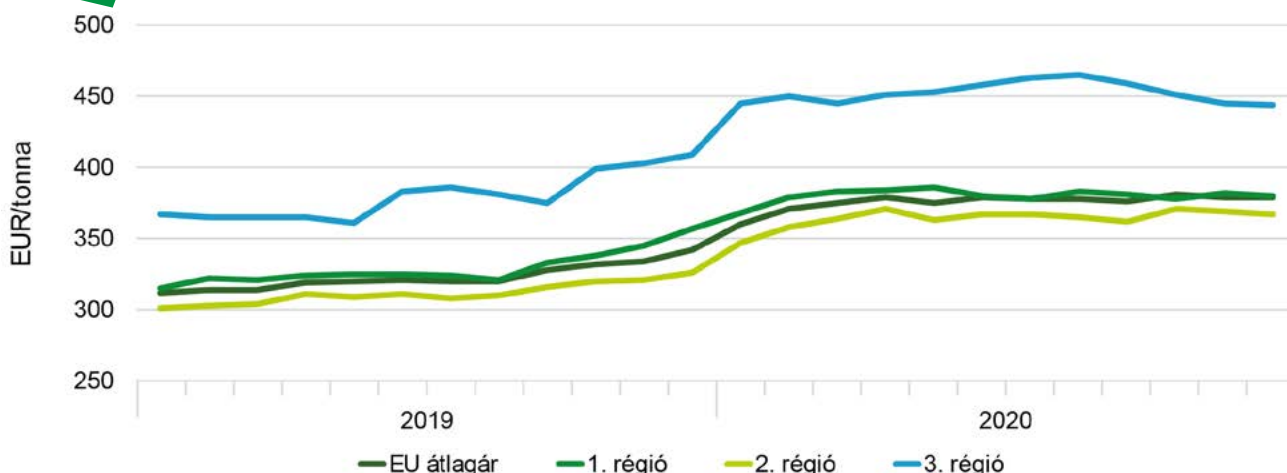
A fehércukor és a nyerscukor fronthavi jegyzése a londoni és New York-i árutőzsdén 2020-ban

Forrás: a LIFFE és az ICE adatai alapján készült az AKI Piaci Árinformációs Osztályon

12. ábra

A fehércukor átlagára az Európai Unióban 2019–2020 között

Megjegyzés: 1. régió: AT-CZ-DK-FI-HU-LT-PL-SE-SK, 2. régió: BE-FR-UK-NL, 3. régió: BG-ES-GR-HR-IT-PT-RO.

Forrás: az Európai Bizottság adatai alapján készült az AKI Piaci Árinformációs Osztályon

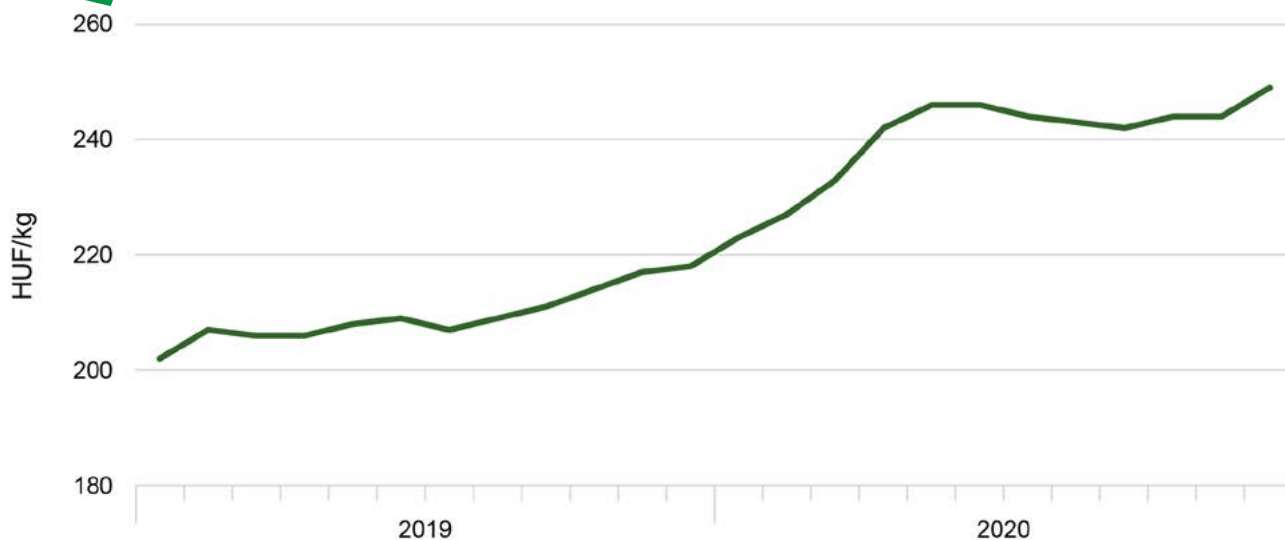
Az ABARES (2020) szerint a 2020/2021. gazdasági évben a nyerscukor világpiaci ára 320 dollár/tonnára emelkedhet.

Az Európai Unióban a fehércukor belpiaci átlagára 2020 januárjában 360 euró/tonna volt, decemberre 5 százalékkal 379 euró/tonna szintre emelkedett. Az unió a fehércukor feldolgozóit árát adatvédelmi okokból tagországoként nem teheti közzé, ezért a tagországok jelentett adataiból három regionális átlagát képez és azt hozza nyilvánosságra. Az 1. régió (Ausztria, Csehország, Dánia, Finnország, Magyarország, Litvánia, Lengyelország, Svédország, Szlovákia) átlagára néhány hónap kivételével meghaladta az uniós átlagát. A 2. régióhoz tartozó meghatározó termelő országok (Franciaország, Németország, Hollandia, Egyesült Királyság, Belgium) átlagára egész évben az uniós átlagár alatt maradt. A déli országokat, Bulgáriát, Spanyolországot, Görögországot, Horvátországot, Olaszországot, Portugáliát és Romániát tömörítő 3. régió átlagára 444 és 465 euró/tonna között mozgott, decemberben 444 euró/tonna volt (12. ábra).

Az EU-ban emelkedett a fehércukor ára 2020-ban

A KSH adatai szerint a kristálycukor fogyasztói ára a 2020. januári 223 forint/kg-ról decemberre 249 forint/kg-ra változott, ami 14 százalékos emelkedést jelentett a 2019. decemberi átlagárhoz képest (13. ábra).

13. ábra A kristálycukor fogyasztói ára Magyarországon 2019–2020 között

Forrás: a KSH adatai alapján készült az AKI Piaci Árinformációs Osztályon